



EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 18.7.2007
KOM(2007) 409 lopullinen

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE,
EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN
KOMITEALLE**

Mobiili-tv:n sisämarkkinoista vahvemmat

{SEK(2007) 980}
{SEK(2007) 981}

KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN KOMITEALLE

Mobiili-tv:n sisämarkkinoista vahvemmat

1. MOBILI-TV: UUSI MAHDOLLISUUS EU:LLE

Mobiili-tv:llä tarkoitetaan audiovisuaalisen sisällön välittämistä matkaviestimeen¹. Mobiili-tv saattaa muuttaa perinpohjaisesti tavan, jolla kuluttajat käyttävät televisio- ja muita audiovisuaalisia palveluja. Se tarjoaa mahdollisuuden katsella mitä tahansa sisältöä milloin ja missä vain. Se avaa aivan uudenlaisen vuorovaikutukseen perustuvan maailman, jossa luovan sisällön perinteisten ja tilauspohjaisten nauttimistapojen lisänä tarjotaan yksilöllisiin tarpeisiin ja mieltymyksiin räätälöityjä palveluja. Mobiili-tv:llä on nyt edessään kaksi voimakasta yhteiskuntatrendiä: liikkuvuus lisääntyy ja mediasisältöä on tarjolla uudenlaisissa muodoissa. Mobiilitelevisiosta voikin tulla yksi seuraavista nopeasti kasvavista kuluttajateknologioista.

Mobiili-tv saattaa yhteen **henkilökohtaisen matkaviestinnän** (jonka markkinat kuuluvat dynaamisimpiin Euroopassa) ja **audiovisuaalisen sisällön**, ja sen ansiosta sillä on paikka innovatiivisten lisäarvopalvelujen eturintamassa. Vuonna 2011 voimme puhua arvioiden mukaan jopa 7–20 miljardin euron markkinoista ja 200–500 miljoonasta asiakkaasta eri puolilla maailmaa². Tämä on esimerkki ns. digitaalisesta konvergenssista, joka taas kuuluu komission i2010-tietoyhteiskuntastrategian ytimeen. Digitaalinen konvergenssi tuo Eurooppaan uusia liiketoimintamahdollisuuksia, uusia työpaikkoja ja uusia kuluttajapalveluja. Näin se pönkittää Euroopan kilpailukykyä ja vaurautta, joihin **uudistetulla Lissabonin kasvu- ja työllisyysstrategialla** ja Eurooppa-neuvoston kevätkokouksessa 2006 vahvistamalla toimilla pyritään. Mobiili-tv:n kehittäminen sopii hyvin yhteen niiden tavoitteiden kanssa, jotka komissio asetti **Lahdessa epävirallisesti kokoontuneelle Eurooppa-neuvostolle osoittamassaan tiedonannossa** Innovaatiomyönteinen moderni Eurooppa³.

Eurooppalaiset laitevalmistajat ja palveluntarjoajat osallistuvat merkittävällä tavalla mobiilitelevisioon liittyviin kokeiluihin ja kaupallisen toiminnan käynnistämiseen eri puolilla maailmaa. EU:ssa mobiili-tv-palvelujen käyttöönotto ja yleistyminen on kuitenkin tähän mennessä ollut hidasta. **Keskeiset kilpikumppanit – etenkin aasialaiset ja yhdysvaltalaiset – ovat saavuttaneet merkittävää edistystä, ja Eurooppa onkin nyt vaarassa menettää mobiilipalveluihin liittyvän kilpailuetunsa**⁴ ja oivan tilaisuuden saada aikaan kasvua ja innovointia, ellei asian hyväksi ryhdytä toimimaan riittävän pontevin ja asianmukaisesti koordinoituihin toimin koko Euroopassa.

¹ Mobiili-tv-lähetysä voi ottaa vastaan useilla eri laitteilla, joista yleisin on matkapuhelin.

² Katsaus markkina-analyysihin esitetään vaikutustenarviointiraportissa.

³ Komission tiedonanto Eurooppa-neuvostolle (Epävirallinen kokous Lahdessa 20. lokakuuta 2006) *Innovaatiomyönteinen moderni Eurooppa*. KOM(2006) 589, 12.10.2006 (EUVL C 332, 30.12.2006, s. 42).

⁴ Keväällä 2007 palveluilla oli esimerkiksi Etelä-Koreassa yli 4 miljoonaa ja Japanissa yli 7 miljoonaa käyttäjää. EU:ssa asiakkaita oli enintään 500 000.

Eurooppa tarvitsee nyt toimintasuunnitelman. Mobiili-tv-markkinat ovat tänään vielä varhaisessa kehitysvaiheessa: vuosi 2006 oli merkkipaalu pilottihankkeineen ja hankeilmoituksineen, vuonna 2007 Italia, Suomi ja pienemmässä mittakaavassa Saksa ja Yhdistynyt kuningaskunta ovat käynnistäneet kaupallisen toiminnan, ja lisää valtakunnallista toimintaa on suunnitteilla Saksassa, Ranskassa ja Espanjassa. Teknologisten ja sääntelyllisten epävarmuustekijöiden vuoksi toiminta yleistyy kuitenkin hitaasti. Vuotta 2008 pidetään laajalti mobiili-tv:n yleistymisen kannalta ratkaisevana vuotena EU:ssa. Silloin nimittäin järjestetään suuria urheilutapahtumia, kuten jalkapallon EM-kisat ja olympialaiset, jotka tarjoavat ainutlaatuisen tilaisuuden tehdä mobiili-tv:tä tunnetuksi kuluttajien keskuudessa ja saada heidät käyttämään uusia palveluja. On yleisen edun mukaista, että Euroopan kansalaisilla on mahdollisuus käyttää näitä innovatiivisia palveluja vuonna 2008 ja että eurooppalaiset yritykset ovat innovaatiossa mukana. Siksi Euroopan unionin on perusteltua toimia ennakoivasti.

Jotta puheena olevat innovatiiviset palvelut saadaan EU:ssa yleistymään, on luotava sellainen toimintaympäristö, jossa operaattorit ja kuluttajat voivat hyödyntää sisämarkkinoiden ja **riittävän mittavan toiminnan aikaansaamia etuja.**

Mobiili-tv-lähetyksiä voidaan toimittaa eri muodoissa: suorina, aikasiirrettyinä tai tilattuina. Mobiili-tv-palvelujen toimittamisessa voidaan hyödyntää erilaisia verkkoja, kuten matkapuhelinverkkoja sekä maanpäällisiä, satelliitti- ja internet-pohjaisia ratkaisuja. Mobiili-tv:n yhteydessä on hyvä erottaa toisistaan kaksi tyyppiä: täsmälähetykset (unicast) ja joukkolähetykset (broadcast)⁵. Tässä tiedonannossa ja sen liitteenä olevassa vaikutustenarvioinnissa ”**mobiili-tv:llä**” tarkoitetaan pelkästään maanpäällistä verkkoa käyttäen lähetyksiä mobiili-tv-palveluja. Rajauksen perusteena on se, että toiminnassa olevien mobiiliviestintäverkkojen kautta tarjottaville palveluille on jo vahvistettu poliittiset ja sääntelypuitteet ja että kyseiset palvelut ovat EU:ssa pitkälle kehittyneitä osana useimpien 3G-operaattorien kaupallista tarjontaa. Sitä paitsi samaa sisältöä voidaan toimittaa laajalle käyttäjäkunnalle vain joukkolähetyksenä, joka sen vuoksi on ratkaisevassa asemassa, jotta mobiili-tv-palveluja kannattaa tarjota suurille markkinoille. Myös satelliittivälitteiset mobiilipalvelut (*Mobile Satellite Services, MSS*) voivat tarjota merkittävän kanavan mobiili-tv-sovelluksille. Niihin liittyy kuitenkin erilaisia haasteita kuin maanpäällisten verkkojen kautta välitettäviin palveluihin, ja niitä käsitellään erillisellä komission aloitteella⁶.

⁵ European Mobile Broadcasting Councilin EMBC:n määritelmän mukaan mobiililähetykspalvelu on palvelu, jossa multimediasisältöä lähetetään usealle (mahdollisesti) tuntemattomalle vastaanottajalle.

⁶ Jäsenvaltioiden kanssa tekemänsä yhteistyön avulla komissio on tehnyt päätöksen 2007/98/EY (EUVL L 43, 15.2.2007, s. 32), jolla 2 GHz:n taajuusalueet varataan satelliittivälitteisiä mobiilipalveluja tarjoaville järjestelmille, joihin liittyy täydentäviä maakomponentteja. Näin avataan tietä mobiili-tv-palvelujen tarjoamiselle näitä taajuusalueita käyttäen. Lisäksi komissio tarjoutuu koordinoimaan EU:n tasolla lupamenettelyä ja operaattorien valintaa, jotta satelliittijärjestelmien rajatylittävä luonne otettaisiin asianmukaisesti huomioon.

2. ONNISTUMISEN KANNALTA KESKEISET TEKIJÄT

Komissio käynnisti vuonna 2006 keskustelun sidosryhmien kanssa selvittääkseen mahdollisia toimenpiteitä varten niitä eri kysymyksiä, joita kasvaviin mobiili-tv-palveluihin liittyy. Alalle perustettiin (komission yksiköiden tukemana) kattojärjestöksi **European Mobile Broadcasting Council (EMBC)**, joka keräsi ensimmäistä kertaa yhteen kaikki alan keskeiset toimijat, joihin kuului lähetystoiminnan harjoittajia, laitevalmistajia, sisällöntarjoajia ja teleoperaattoreita. Maaliskuussa 2007 EMBC antoi erinäisiä suosituksia. Jäsenvaltioita kuultiin järjestelmällisesti erityisistä kysymyksistä institutionaalisilla foorumeilla, kuten radiotaajuuspolitiikkaa käsittelevässä ryhmässä, radiotaajuuskomiteassa ja viestintäkomiteassa⁷. Komissio jatkaa sidosryhmien kuulemista kuluttajajärjestöjä myöten ja kehottaa toimialaa jatkamaan yhteentoimivuuden tähtääviä toimiaan etenkin kun kyse on lähetystoiminnasta ja palveluista.

Kuulemisen perusteella on määritelty seuraavat **kolme keskeistä tekijää**, joita mobiili-tv:n käyttöönoton onnistumiseen tarvitaan:

- tekniset näkökohdat (standardit ja yhteentoimivuus)
- innovointia ja investointeja edistävä sääntely-ympäristö
- laadukkaat taajuusalueet mobiili-tv-palveluille.

2.1. Tekniset näkökohdat (standardit ja yhteentoimivuus)

Yhteisesti sovitusta teknisestä mobiili-tv-standardista olisi merkittävää etua eurooppalaisille kuluttajille ja yrityksille. Se antaisi kaikille mobiili-tv:n arvoketjuun kuuluville toimijoille – laitevalmistajille, sovellusten kehittäjille, lähetystoiminnan harjoittajille, sisällön koostajille ja mobiilioperaattoreille – varmuutta teknologiaan liittyvään päätöksentekoon. Laitetuotantoon ja palvelujen kehittämiseen tehtävät investoinnit edellyttävät ennakoitavissa olevaa toimintaympäristöä, jonka avulla toiminnasta saadaan niin laajaa, että palvelut voidaan käynnistää. Laitteitten ja palvelujen saatavuus ja alenevat hinnat luovat kysyntää, joka puolestaan auttaa **saavuttamaan sen kriittisen massan, jota mobiili-tv-liiketoiminnan kestäväpohjaisuus edellyttää.**

GSM:n maailmanlaajuinen menestystarina, jonka ansiosta Euroopasta tuli maailman ykkösen matkaviestinnässä, on osoitus niistä eduista, joita on saatavissa, kun kaikki alan toimijat sopivat uuden palvelun kehittämisestä yhteisen standardin pohjalta. Yhteiset standardit ovat laajasti käytössä myös lähetystoiminnassa. Tätä nykyä kunkin Euroopassa käytössä olevan digitaalisen lähetysjärjestelmän lähetystekniikat perustuvat vastaaviin DVB-standardeihin⁸, joiden käyttöä myös Euroopan komissio aktiivisesti edistää suhteissaan yhteisön ulkopuolisiin maihin. Myös eurooppalainen tutkimustoiminta tukee näitä standardeita. Jos yhteisestä standardista päästään yksimielisyyteen, mobiilivastaanotin pystyy helpommin toimimaan missä tahansa eurooppalaisessa mobiili-tv-verkossa. Se lisäisi kuluttajien luottamusta asiaan. Mobiili-tv-toiminnan toteuttajien olisi lisäksi helpompi tehdä teknologiavalintoja. Mobiili-tv-

⁷ Viestintäkomitean lupa-asioiden alakomiteassa.

⁸ DVB-S ja DVB-S2 satelliittijakelussa, DVB-C kaapelijakelussa ja DVB-T maanpäällisessä jakelussa.

palvelujen käyttöönoton onnistuminen Japanissa, Etelä-Koreassa ja Yhdysvalloissa perustui juuri yhden standardin käyttöön.

Euroopassa käytetään eri lähetysjärjestelmissä useita eri mobiili-tv-teknologioita, minkä vuoksi edellä kuvatut hyödyt voivat jäädä toteutumatta ja **sisämarkkinat ovat vaarassa pirstaloitua**. Maanpäällisen järjestelmän digitaaliteknoologiaan⁹ perustuvissa kokeiluissa ja jo käynnistetyssä kaupallisessa toiminnassa standardina on useimmissa maissa **DVB-H**¹⁰, jota pidetään laajalti avoimena ja vakaana standardina. Muissa kokeiluissa ja kaupallisissa toiminnoissa standardina on **T-DMB**¹¹. Euroopassa ryhdytään testaamaan muitakin teknologioita¹².

Komissio suosii standardien määrittelemisessä ja yhteentoimivuuskysymyksissä teollisuusjohtoista lähestymistapaa – etenkin kun kyse on nopeasti kehittyvästä teknologiasta. Mobiili-tv:n yhteydessä EMBC piti hyvänä yhteisesti sovittavaa standardia, jonka ansiosta voidaan saada aikaan merkittäviä mittakaavaetuja Euroopassa. Se ei kuitenkaan tehnyt ehdotusta yhteiseksi standardiksi, joten sen suhteen on vielä lisättävä toimia. Tällä hetkellä näyttää siltä, että **DVB-H olisi vahvin ehdokas maanpäällistä järjestelmää käyttävän mobiili-tv-toiminnan standardiksi Euroopassa**. Se on jo nyt laajimmin käytetty standardi Euroopassa ja kasvattaa suosiotaan koko maailmassa. Maailmassa USA:ta ja Aasiaa myöten on toteutettu noin 40 DVB-H-pilottiverkkoa kokeiluja varten. Kokeiluista 25 on tehty Euroopassa. EU:ssa kokeiluja on tehty jo 15 jäsenvaltiossa, joista Italia on edelläkävijä DVB-H-palvelujen kaupallisessa käyttöönotossa. Suomi on nyt liittynyt Italian seuraan. Myös Ranska, Saksa ja Espanja valmistelevat toimivien DVB-H-verkkojen ottamista käyttöön vuoden 2007 aikana.

DVB-H:n valintaan Euroopan markkinoilla on useita syitä. DVB-H on täysin taaksepäin yhteensopiva DVB-T:n kanssa. Yhteensopivuus on erittäin tärkeää nyt kun Euroopassa ollaan siirtymässä digitaalilähetyksiin, sillä koko Euroopassa on maanpäällisessä digitaalijakelussa standardina juuri DVB-T. Verkko-operaattoreilla on lisäksi osaamista ja kokemusta DVB-T-verkkojen rakentamisessa ja käytössä. Suurin osa eurooppalaisista, yhdysvaltalaisista ja aasialaisista laitevalmistajista tarjoaa DVB-H:n mukaisia laite- ja järjestelmäratkaisuja, koska DVB-H on täysin standardoitu järjestelmä.

⁹ Pelkästään maanpäällisten järjestelmien vaihtoehdoksi ollaan kehittämässä laajemman katsojakunnan saavuttavia satelliitti- ja maanpäällisen jakelun hybridijärjestelmiä. Esimerkki tällaisesta järjestelmästä on **DVB-SH**, jossa DVB-H on mukautettu S-kaistaa ja hybridiä (satelliitti/maanpäällinen) jakelua varten.

¹⁰ Digital Video Broadcast. Transmission to Handheld terminals. DVB-T-standardeihin perustuva mobiilijakelun ETSI-standardi.

¹¹ Terrestrial Digital Multimedia Broadcasting. ETSI-standardi, jonka perustana on T-DAB ja joka sisältää myös **DAB-IP**:n (DAB-protokollaa käyttävä laajakaistatelevisio). Saksassa jalkapallon MM-kisojen yhteydessä vuonna 2006 käynnistetyssä palvelussa standardina oli T-DMB. DAB-IP on käytössä Yhdistyneessä kuningaskunnassa.

¹² Etenkin MediaFLO (Media Forward Link Only).

Edellisen perusteella komissio katsoo, että DVB-H tarjoaa perustan maanpäällistä järjestelmää käyttävien mobiili-tv-palvelujen käyttöönotolle ja yleistymiselle EU:ssa. Komissio edistää alan keskinäistä keskustelua, jotta DVB-H-toteutuksista päästäisiin laajaan yksimielisyyteen. Yksimielisyyden löytämiseksi komissio aikoo ryhtyä valmistelemaan **DVB-H:n lisäämistä standardiluetteloon**¹³, joka julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä¹⁴. Jos DVB-H lisätään standardiluetteloon, jäsenvaltioiden olisi kannustettava toimijoita DVB-H:n käyttöön maanpäällisesti jaeltavien mobiili-tv-palvelujen tarjoamisessa. Komissio kehottaa teollisuutta varmistamaan, että kaikki DVB-H:hon ja teollis- ja tekijänoikeuksiin liittyvät vielä avoimet kysymykset selvitetään¹⁵. Komissio seuraa tilanteen kehittymistä EU:ssa jatkossakin ja saattaa tehdä vuoden 2008 puolivälissä ehdotuksia, joihin voi tarvittaessa kuulua jonkin avoimen standardin tekeminen pakolliseksi¹⁶.

Tärkeänä tavoitteena on edelleen myös yhteentoimivuus. Kokemus – etenkin interaktiivisesta televisiosta saatu – on osoittanut, ettei yhteinen standardi yksinään riitä takaamaan yhteentoimivuuksi etenkään signaalien fyysistä välittämistä korkeammalla tasolla. Siksi komissio kehottaa sidosryhmiä pyrkimään yhdessä siihen, että palvelut ovat mahdollisimman laajasti kuluttajien saatavilla. Tässä olisi erityisesti hyödynnettävä avoimia standardeja.

2.2. Mobiilitelevisioon liittyviä innovointitoimia ja investointeja edistävä sääntely-ympäristö

Mobiili-tv-palvelujen lupa-asioita hoidetaan eri maissa hyvinkin eri tavoin. Monissa jäsenvaltioissa mobiilitelevisioon sovelletaan samaa järjestelyä kuin radio- ja tv-lähetystoimintaan yleensä. Joissain maissa taas ei ole käytössä erityisiä sääntöjä tai näihin uusiin palveluihin sovellettavista sääntelypuutteista keskustellaan edelleen. Tähän mennessä ei ole saatu juurikaan kokemusta yksinomaan mobiilijakeluna toimitettavista palveluista (ts. ilman perinteistä viestintälainsäädäntöön perustuvaa toimilupaa). Tilanne aiheuttaa huomattavaa **sääntelyllistä epävarmuutta** ja joskus jopa oikeudellisesti **sääntelemättömän tilan**, joka vaikuttaa kielteisesti potentiaalisten mobiili-tv-operaattorien suunnitelmiin sisämarkkinoilla.

Mobiili-tv:n yleistymisen edellyttää avointa ja **kevyttä sääntelyä**. Vaikka toimilupapäätösten tekeminen toki kuuluukin asianomaiselle valtiolle, teollisuus odottaa, että nykyisiä lupajärjestelyjä selkeytetään, ja haluaa asiasta riittävän varmuuden – etenkin kun kyse on mobiili-tv-palvelujen käynnistämisestä toisessa jäsenvaltiossa.

¹³ Kaikki aikaisemmat versiot korvaava luettelo standardeista ja/tai spesifikaatioista, joita sovelletaan sähköisiin viestintäverkkoihin ja -palveluihin sekä niiden liitännäistoimintoihin ja -palveluihin (11.12.2006 tehty komission päätös, tiedoksiannettu numerolla K(2006) 6364). (Päätös 2007/176/EY), EUVL L 86, 27.3.2007, s. 11.).

¹⁴ Direktiivi 2002/21/EY, annettu 7. maaliskuuta 2002, sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen yhteisestä sääntelyjärjestelmästä (EYVL L 108, 24.4.2002, s. 23). Tässä tarkoitettu menettely kuvataan direktiivin 17 artiklan 1 kohdassa. Menettelyssä kuullaan jäsenvaltioita ja komissio tekee julkaisemisesta erityisen päätöksen.

¹⁵ DVB-T:n yhteydessä saatujen kokemusten innostamana DVB-H:ta varten on luotu patenttipooli.

¹⁶ Ks. direktiivin 2002/21/EY 17 artiklan 3 kohta. Tällöin olisi julkaistava asiasta ilmoitus virallisessa lehdessä ja pyydettyä kaikkia osapuolia esittämään näkemyksensä. Jos komissio tekee ehdotuksen 17 artiklan 3 kohdan nojalla, siihen liitetään yksityiskohtainen arvio vaikutuksista.

Mobiili-tv-palveluja koskevissa lupajärjestelyissä on otettava huomioon sisämarkkinoiden tarpeet, ja niillä olisi pyrittävä tarjoamaan kaikille **tasapuoliset toimintaedellytykset**, jotta eri toimijat voivat kilpailla samoilla ehdoilla. Sääntelymallin olisi oltava yhdenmukainen koko EU:ssa, jotta voitaisiin selkeyttää sovellettavaa lainsäädäntöä ja saada aikaan sellainen sääntely-ympäristö, joka edistää investointeja ja innovointia. Komission mielestä mobiili-tv:n kaltaiselle kehityksensä alkuvaiheessa olevalle palvelulle ei pidä asettaa epäasianmukaisia velvoitteita. Tällaiselle palvelulle ei saa asettaa esimerkiksi siirtovelvollisuuksia¹⁷, eivätkä kaikki muutkaan perinteiset lähetykselliset velvollisuudet välttämättä sovi mobiili-tv:lle. Jäsenvaltioita kehoitetaan selvittämään tällaiset sääntelyn aiheuttamat esteet ja poistamaan ne. Jäsenvaltioiden ei pitäisi myöskään kieltää infrastruktuurin yhteiskäyttöä¹⁸ vaan kannustaa toimijoita yhteissijoittamiseen silloin, kun se on tarpeen verkon käytön helpottamiseksi, ja määrätä siihen, kun se on tarpeen ympäristösyistä¹⁹.

Mitä tulee sääntely- ja lupajärjestelyihin, komissio kehottaa jäsenvaltioita vaihtamaan keskenään tietoja ja etsimään parhaita toimintamalleja. **Komissio antaa** tarpeen mukaan **ohjeita** ja suosituksia sääntelyyn liittyvistä seikoista.

2.3. Laadukkaat taajuusalueet mobiili-tv-palveluille

Mobiili-tv-toiminnan onnistumiseen vaikuttavat keskeisesti radiotaajuuksien käyttömahdollisuudet. Radiotaajuuksilla on ratkaisevaa merkitystä mobiili-tv-palveluille, sillä ne vaikuttavat yhteentoimivuuteen, kuluttajaystävällisyyteen ja operaattoreille syntyviin kustannuksiin. Jäsenvaltioiden ja komission olisi yhdessä pyrittävä sopimaan sellaisesta taajuuspolitiikasta, joka vastaa kuluttajien ja teollisuuden toivomaa korkeatasoista koordinoitua. Jäsenvaltiot ovat laajasti yhtä mieltä niistä eduista, joihin tällaisella yleiseurooppalaisella toimintamallilla voitaisiin päästä.

Kun otetaan huomioon alan moninaiset taajuustarpeet, tässä innovaatiotyyppien vaiheessa on keskeistä varmistaa, että tarvittavan tyyppiset taajuusresurssit saadaan viipymättä saataville mahdollisimman monella alueella Euroopassa. Jäsenvaltioiden on siksi huolehdittava, että mobiili-tv:tä varten on nopeasti käytettävissä taajuuksia sopivilla taajuusalueilla.

¹⁷ Yleispalveludirektiivin 2002/22/EY (EYVL L 108, 24.4.2002, s. 51) 31 artiklan mukaisesti siirtovelvollisuuksia saa asettaa vain sellaisille verkoille, joiden käyttäjistä merkittävä osa käyttää niitä pääasiallisena keinonaan vastaanottaa radio- ja televisiolähetystyksiä.

¹⁸ Tällaisia sopimuksia on tehty joillakin markkinoilla GSM- ja/tai UMTS-infrastruktuurin osalta, ja komissio on myöntänyt niille poikkeuksen EU:n kilpailusääntöjen nojalla. Esim. 16.7.2003 tehty komission päätös (Asia COMP/38.369: T-Mobile Deutschland / O2 Germany: Network Sharing Rahmenvertrag), (EUVL L 75, 12.3.2004, s. 32), ja yhteisöjen ensimmäisen asteen tuomioistuimen tuomio 2.5.2006 (asia T-328/03).

¹⁹ Puitedirektiivin 2002/21/EY 12 artiklan mukaisesti.

Tärkeää on ottaa huomioon myös Euroopan siirtyminen digitaalitelevisioon – joka on edennyt jo pitkälle eräissä jäsenvaltioissa – sekä analogisten tv-lähetysten lopettaminen vuoteen 2012 mennessä²⁰. Siirtyminen vapauttaa runsaasti arvokkaita taajuuksia (nk. **taajuusylijäämä**). Vapautuvien taajuuksien käyttöoikeuksien jakamiseen tarvitaan koordinoitua Euroopan tason toimintamallia, jotta siirtymisestä saadaan sen tarjoama hyöty ja jotta eri puolilla unionia tarjottaisiin uusia, innovatiivisia palveluja. Mobiili-tv kuuluu niihin keskeisiin palveluihin, jotka olisivat hyötymässä taajuusylijäämästä²¹. Luonnollisesti on tarkasteltava muitakin taajuusalueita samoin kuin ajoitukseen ja toteutettavuuteen liittyviä kysymyksiä. Myös **rajatylittäviä vaatimuksia** on käsiteltävä.

UHF-taajuusaluetta (470–862 MHz) pidetään teknisten ominaisuuksiensa ansiosta sopivimpana taajuutena mobiileille multimedialpalveluille. Se tarjoaa myös DVB-H:n ja DVB-T:n yhteensopivuudesta kumpuavia etuja. Taajuusalueen käyttöä kuitenkin rajoittavat eri maiden erilaiset taajuusylijäämästrategiat samoin kuin EU:n tason koordinoinnin puuttuminen. Komissio kehottaa jäsenvaltioita antamaan osan UHF-taajuusalueesta mobiili-tv-palvelujen käyttöön heti kun sitä vapautuu. Komission yksiköt ovat pyytäneet jäsenvaltioita arvioimaan, voitaisiinko vapautuvista taajuuksista varata erityinen **osakaista mobiili-tv:lle**. Komission tarkoituksena on antaa vuoden 2007 lopulla **taajuusylijäämää koskeva tiedonanto**, jossa se esittelee digitaalilähetysiin siirtymisen vapauttamien taajuuksien ja etenkin UHF-alueen käyttöä koskevan strategiansa.

Lisäksi komissio on jo aloittanut jäsenvaltioiden kanssa pyrkimykset sen varmistamiseksi, että mobiili-tv-palvelujen aloittamista varten annetaan **käyttöön ainakin joitakin yhdenmukaistettuja taajuuksia**. Niin sanottu **L-taajuusalue** (1452–1492 MHz), jota jotkin jäsenvaltiot nykyään käyttävät DAB-pohjaisissa²² digitaaliradiolähetyksissä, voi tulla kyseeseen vararatkaisuna niillä monilla markkinoilla, joilla ei ole käytettävissä muita taajuuksia. Komissio on ehdottanut L-taajuusalueen käytön avaamista useiden eri teknologioiden soveltamista varten. Niihin lukeutuvat myös mobiilit multimedialpalvelut.

3. INTEGROITU MOBIILI-TV-POLITIikka

Tässä tiedonannossa keskitytään kysymyksiin, jotka liittyvät EU:n sääntelyjärjestelmään sähköisen viestinnän alalla (teknologia, lupamenettelyt ja taajuuspolitiikka). Mobiili-tv-toiminnan ja sen käytön yleistymisen onnistuminen riippuu kuitenkin ratkaisevasti muista tekijöistä, kuten **sisällön saatavuudesta**. Ehdotetulla uudella audiovisuaalisia mediapalveluja koskevalla direktiivillä halutaan luoda nykyaikaiset järjestelyt myös mobiili-tv-sisällölle, olipa kyse lähetyksistä tai tilattavista palveluista.

Toisena keskeisenä haasteena on pystyä tarjoamaan mobiili-tv:ssä ns. premium-sisältöä joustavalla tavalla jakeluratkaisusta ja rajoista riippumatta ja niin, että oikeudenhaltijat saavat asianmukaisen korvauksen. Jotta ihmiset voisivat katsella mobiili-tv:tä ajasta, paikasta ja vastaanottolaitteesta riippumatta, tarvitaan **tekijänoikeuksiin** liittyvää politiikkaa ja toimintamallia, johon voisi kuulua erityisesti oikeuksien yleiseurooppalainen lisensointi.

²⁰ Tavoiteajalla on neuvoston tuki, mutta eräät jäsenvaltiot ovat kaavailleet lopettamiselle myöhempää ajankohtaa.

²¹ Näin todettiin EU:n televiestintäministeriöiden epävirallisessa kokouksessa, jonka puheenjohtajamaa Suomi järjesti Brysselissä 10. joulukuuta 2006.

²² Digital Audio Broadcast. DAB on merkittävä digitaaliradiolähetyksissä käytettävä teknologia.

Osa näistä kysymyksistä käsitellään vuoden 2007 kuluessa annettavassa **verkkosisältöä** käsittelevässä komission tiedonannossa, jolla on merkitystä myös mobiili-tv:n kannalta.

4. SEURAAVAT VAIHEET

Mobiili-tv on uusi ja lupaava konvergentti jakelumuoto, joka voi merkittäväällä tavalla toimia televiestinnän ja audiovisuaalisen maailman yhdistäjänä. Konvergenssi kuuluu i2010-strategian ytimeen ja tuo Eurooppaan uusia liiketoimintamahdollisuuksia, uusia työpaikkoja ja uusia kuluttajapalveluja. Näin se pönkittää Euroopan kilpailukykyä ja vaurautta. Jotta mobiili-tv:n käyttöönotossa ja yleistymisessä onnistutaan EU:ssa, tarvitaan kaikkien sidosryhmien tukea ja aktiivista osallistumista. Seuraavassa on tiivistelmä keskeisistä tarvittavista toimita.

Jäsenvaltioita kehotetaan

- helpottamaan mobiili-tv:n käyttöönottoa ottamalla huomioon tarve varmistaa mahdollisimman laaja yhteensopivuus, mihin liittyen niiden olisi edistettävä DVB-H-standardin omaksumista alueillaan
- luomaan mobiili-tv-palvelujen tarjoamiselle suotuisa sääntely-ympäristö ja koordinoimaan toimia keskenään parhaiden lupajärjestelmiin liittyvien toimintamallien vaihtamiseksi
- antamaan mobiililähetysten käyttöön taajuuksia mahdollisimman pian, myös UHF-alueelta, kun sitä vapautuu.

Toimialaa kehotetaan

- pyrkimään mahdollisimman laajaan yhteentoimivuuteen etenkin sopimalla yhteisestä avoimesta standardista (DVB-H)
- antamaan panoksensa mobiili-tv:n yleistymiseen Euroopassa pitkäjänteisen keskustelun ja yhteistyön kautta.

Komissio aikoo

- edistää sopimista yhteisestä avoimesta standardista mm. rohkaisemalla toimialaa keskinäiseen keskusteluun ja valmistelemalla DVB-H:n lisäämistä EU:n viralliseen standardiluetteloon
- seurata edellisen vaiheen toteutumista jäsenvaltioissa ja mahdollisesti tehdä vuoden 2008 puolivälissä ehdotuksia, joihin voi tarvittaessa kuulua jonkin avoimen standardin tekeminen pakolliseksi
- antaa ohjeita yhdenmukaisen lupamenettelyjärjestelyn luomiseksi koko EU:hun sekä kartoittaa parhaat EU:ssa sovellettavat toimintamallit ja edistää niiden omaksumista jäsenvaltioissa
- laatia EU:lle taajuusyliäämää (UHF-taajuusalue) koskevan strategian, johon sisältyy taajuuksien antaminen mobiilien lähetyspalvelujen käyttöön.